

Nowacki, Wojciech

"Wtedy stanął Piotr ... Zbiór wypowiedzi papieskich skierowanych do katolickiej Odnowy Charyzmatycznej od jej powstania do roku 2002", Kraków 2001 : [recenzja]

Studia Teologiczne 22, 500-502

2004

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wtedy stanął Piotr... Zbiór wypowiedzi papieskich skierowanych do katolickiej Odnowy Charyzmatycznej od jej powstania do roku 2002, Wyd. M, Kraków 2001, ss. 132.

Niejednokrotnie ocena Ruchów Kościelnych i ich postrzeganie przez osoby pozostające poza nimi nacechowana jest słabą znajomością rzeczy a czasem nawet osobistymi uprzedzeniami. Często w takich ocenach popelnia się błąd „*pars pro toto*”, odnosząc do całości ruchu nieprawidłowości występujące marginalnie. Jednym z ruchów budzących wiele kontrowersji jest Katolicka Odnowa w Duchu Świętym zwana także Katolicką Odnową Charyzmatyczną. Mimo, że jest to jeden z najliczniejszych ruchów Kościelnych zarówno w Kościele powszechnym jak i w Polsce, to jednak jej znajomość jest niewielka nie tylko wśród świeckich ale również wśród duchownych.

W tej sytuacji bardzo cenne jest opublikowanie przez Wydawnictwo M polskiego tłumaczenia zbioru Papieskich wypowiedzi skierowanych do Odnowy. Pochodzą one z lat 1973-1998. Dzięki lekturze tych dokumentów czytelnik może zapoznać się z oficjalnym stanowiskiem Kościoła wobec tego ruchu.

Niektóre z zawartych w omawianej publikacji dokumentów publikowane były, częściowo lub w całości w różnych czasopismach, szczególnie w drugiej połowie lat 70-tych oraz w latach 80-tych ubiegłego stulecia, a więc wówczas, gdy Odnowa stawiała w Polsce pierwsze kroki¹. Można żałować, że to pierwotne zainteresowanie środowisk teologicznych z czasem osłabło i nie znalazło odzwierciedlenia w szeroko rozpowszechnionej znajomości nauczania Kościoła na ten temat. W tym kontekście omawiana pozycja wypełnia pewną lukę udostępniając wszystkim zainteresowanym cenny materiał o najwyższej randze doktrynalnej.

Publikacja zawiera Papieskie wypowiedzi adresowane do różnych środowisk Odnowy: Światowe Konferencje liderów, Krajowe spotkania Odnowy z Włoch, spotkania Katolickiego Stowarzyszenia Charyzmatycznych Wspólnot Przymierza, oraz Międzynarodowych Służb Katolickiej Odnowy Charyzmatycznej (ICCRS, początkowo ICRO). Lektura tych tekstów przekonuje, że ich wybór nie był przypadkowy i nawet wypowiedzi skierowane do Odnowy we Włoszech w rzeczywistości dotyczą w znacznej części Odnowy jako takiej.

To, co w papieskich wypowiedziach zwraca szczególną uwagę to niezmiennie pozytywna ocena Odnowy, wyraźna już w pierwszych wypowiedziach Pawła VI („*Błogosławieństwo dla Kościoła i dla świata*” por. s. 22; „*Szczególny dar Ducha Świętego dla Kościoła*”, s. 58). Podobnie pozytywny

¹ Por. *Otrzymanie Jego moc*, Wyd. „W drodze”, Poznań 1986.

ton znajdujemy we wszystkich wypowiedziach Jana Pawła II, począwszy od pierwszego spotkania z przedstawicielami Odnowy z 1980 r. (por. s. 30).

Znajdujemy tu również konkretne wskazania dotyczące całego ruchu, a szczególnie posługi liderów. Wielokrotnie powracającym motywem jest jedność z pasterzami Kościoła, troska o wierność prawdziwej nauce wiary („musicie troszczyć się o zapewnienie solidnej strawy duchowej poprzez łamanie chleba prawdziwej doktryny” por. s. 36), a w szczególności o całościową wizję Kościoła. Zaznacza się troska o zachowanie i pogłębianie katolickiej tożsamości wspólnot Odnowy oraz o głębokie zakorzenienie w źródłach życia chrześcijańskiego (por. s. 79).

Wskazuje się też pozytywne owoce, które potwierdzają nadzieje pokładane w Odnowie. Wśród nich wymienia się: oddanie modlitwie, pogłębianie dążenie do świętości, umiłowanie Słowa Bożego (por. s. 35), pogłębianie życia sakramentalnego (por. s. 42), żywa więź z następcą św. Piotra oraz z biskupami kościołów lokalnych (por. s. 49), szczególnie zaangażowanie ewangelizacyjne (por. s. 55n).

W nauczaniu papieskim nie brak wskazań dotyczących pewnych niebezpieczeństw grożących Odnowie. Wśród nich wymienia się: „nadmierne przywiązywanie, do uczuciowego przeżywania Boga; przesadna troska o ‘spektakularność’ i ‘nadzwyczajność’, pobłażliwość dla pochopnej i mylnej interpretacji Pisma Świętego, koncentracja na własnym wnętrzu z krzywdą dla zadań apostołskich, upodobania narcystyczne prowadzące do izolacji i zamknięcia” (por. s. 32). Równocześnie jednak zaznacza się, że nie są to niebezpieczeństwa dotyczące wyłącznie Odnowy, a także że nie uszczuplają one pozytywnego wkładu w budowę Kościoła w duchu soboru Watykańskiego II.

Oprócz wypowiedzi papieskich publikacja zawiera, w formie dodatku (s. 104-132), Dekret Stolicy Apostolskiej zatwierdzający Międzynarodowe Służby Katolickiej Odnowy Charyzmatycznej (ICCRS) „jako ciało mające promować Katolicką Odnowę Charyzmatyczną” oraz zatwierdzony statut tegoż ciała. Statut ten jest o tyle istotny, że zawiera syntetyczną prezentację samej Odnowy w jej najistotniejszych rysach. Ukazuje on podstawowe cele Odnowy oraz naturę i cele Międzynarodowych Służb, które oprócz promocji zajmują się koordynacją ruchu na poziomie Kościoła powszechnego oraz utrzymywaniem stałej więzi ze Stolicą Apostolską.

Ponad to Dodatek zawiera opracowanie D. Baret, T.M. Johnson, Katolicka Odnowa Charyzmatyczna 1959-2025. Znajdziemy w nim syntetyczne informacje o początkach Ruchu (przy czym autorzy za punkt wyjścia przyjmują zainaugurowany przez papieża Jan XXIII Sobór Watykański II i papieska modlitwę o nową Pięćdziesiątnicę). Znajdziemy tu również bardzo interesujące dane statystyczne dotyczące Odnowy w 238 krajach. Dość skomplikowana tabela zaopatrzona jest w przejrzysty opis, dzięki któremu czytelnik otrzymuje całościowy obraz katolickiej Odnowy Charyzma-

tycznej. Ciekawostką jest prognoza dalszego rozwoju ruchu do roku 20025. Można w tym miejscu zastanawiać się czy właściwe jest przykładanie do rzeczywistości z definicji charyzmatycznej, podległej bardziej prawom wolności Ducha Świętego niż ludzkich statystyk, miary tych ostatnich. Należy mniemać, że dalszy rozwój Odnowy Charyzmatycznej będzie po prostu efektem uległości ludzi wobec prowadzenia Ducha Świętego, który nieustannie i w zaskakujący sposób ożywia i odnawia Kościół Chrystusowy.

Na koniec zamieszczono podstawową bibliografię. Tu niestety polski wydawca ograniczył się do pozycji zamieszczonych w anglojęzycznym oryginale. Szkoda, że nie poszerzono jej o pozycje z których polski czytelnik może poszerzyć znajomość Odnowy w Duchu Świętym, choćby takich jak: Hébrard M., *Charyzmatycy*, Kraków 1994; Mansfield P.G., *Jakby nowa Pięćdziesiątnica – Początek katolickiej Odnowy w Duchu Świętym*, Warszawa 1993; O'Connor E., *Ruch Charyzmatyczny w Kościele katolickim*, Kraków 1986; Mühlen H., *Nowe życie z Bogiem – wprowadzenie do życia i świadectwa chrześcijańskiego*, Wrocław – Kraków 1994; Sullivan F.A., *Charyzmaty i Odnowa Charyzmatyczna. Studium biblijne i teologiczne*, Warszawa 1986.

Nieco mylący jest niestety podtytuł omawianej publikacji, ponieważ polski wydawca ograniczył się jedynie do zamieszczenia wypowiedzi zawartych w oryginale, a kończących się na roku 1998, a nie jak podano i jak można by się spodziewać na roku 2002. Można mieć nadzieję, że kolejne wypowiedzi znajdą się we wznowieniach tej cennej pozycji.

Ks. Wojciech Nowacki

Piotr Greger, *Percepcja obrzędów pokuty w Polsce po Soborze Watykańskim II. Studium liturgiczno-duszpasterskie*, Bielsko-Biała 2000, ss. 463.

Sobór Watykański II zainspirował odnowę liturgii sakramentów w kierunku dostosowania jej do potrzeb dzisiejszych „znaków czasu”. Wydany w 1973 r. „Ordo Paenitentiae” stanowi zatem realizację postulatów soborowych w zakresie omawianego problemu. Zasadniczym celem tej rozprawy jest próba przedstawienia całego procesu percepcji soborowego nauczania i nowych „Obrzędów pokuty” na gruncie Kościoła polskiego. Sam problem dysertacji jest bardzo ciekawy i niezmiernie ważny w działalności duszpasterskiej Kościoła.

Autor jest wykładowcą oraz sekretarzem Instytutu Teologicznego im. Św. Jana Kantego w Bielsku-Białej, afiliowanym do Wydziału Teologiczne-